

Schaarste als machtsmiddel

Wie kennis neemt van de permacultuur kan er niet omheen: permacultuur is een oude wijsheid in een nieuwe jas. Permacultuur is, zoals de naam al uitdrukt, een permanente vruchtbare cultuur, die zichzelf continueert en hernieuwt zolang wij de ecologische principes handhaven. Permacultuur is dé hedendaagse versie van het *eeuwig levende (verbond)*.

Groen goud, de documentaire over permacultuur en de vele succesvolle vergroeningsprojecten in China, Jordanië en Rwanda die gefilmd zijn door ecooloog John D. Liu, wordt algemeen bejubeld en heeft een Prix d'Italia prijs gewonnen. Volgens de jury is de documentaire 'een boeiende en optimistische lofrede voor betere tijden op onze planeet'.

Vooraf de vergroening van het Löss plateau in China is hoopgevend: een gebied zo groot als Nederland, dat sinds 1994 niet alleen een geweldige groenmetamorfose heeft ondergaan maar door duurzame landbouw ook het inkomen van de inwoners heeft verdriedubbeld.

Na jaren van armoede biedt de regio weer een leefbare toekomst voor volgende generaties. Onbegrijpelijk dat dit nooit in het nieuws komt, net als andere opmerkelijke groenprojecten uit de documentaire. Je zou verwachten dat regeringen van landen die kampen met verwoestijning massaal om advies vragen bij de permacultuur-deskundigen en deze groenmetamorfose ook voor hun bewoners willen.

Waar de internationale leraar Geoff Lawton, bekend van het Jordanië project Greening the desert, inzet op groepen cursisten via grootschalige internetcursussen, is John D. Liu actief voor grote regeringsprojecten zoals in Ethiopië en Rwanda. En de resultaten blijven verwonderen. Zoals Geoff Lawton zegt: 'De ecologische problemen heden ten dage zijn enorm, maar de oplossing blijft verbazend simpel.'

Als deze kennis van permacultuur nu al twintig jaar bereikbaar is, hoe komt het dan dat de ontwikkelingen zo traag gaan? Is er misschien angst bij regeringen voor 'de onafhankelijke mens', want hoe moeten we leven in een cultuur van overvloed?

'Functionele en natuurlijke systemen zijn zowel overvloedig als duurzaam,' zei John D. Liu tijdens zijn boeiende presentatie *The art of healing the earth*¹, 'maar we waarderen schaarste boven overvloed in plaats van de vruchtbaarheid te vereren.'

En dat lijkt inderdaad het probleem. Waar schaarste is, daar is nood! Als de vraag naar voedsel groter is dan het aanbod, dan stijgen de prijzen. Daaraan kunnen handelaren iets verdienen en op dat verdienmodel kunnen regeringen belasting heffen. Die schaarste maakt de mens afhankelijk. Dat is ons economische systeem. Zo lang er verdiend wordt aan schaarste, zal dit model met allerlei middelen, ook met subsidies, in stand gehouden worden. Dat is het kwaad in onze huidige samenleving. En daartegen moet de ecologische ontwikkeling vechten.

©Ine van Staveren juli 2015 www.eko-azakh.nl/artikelen
<https://nioo.knaw.nl/nl/news/video-nioo-seminar-van-john-d-liu>

¹ 26 januari 2015 in het NIOO